

ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1
Administrative Factors Affecting Effectiveness of Small Sized Schools
under The Phrae Primary Educational Service Area Office 1

พรณิษา ทองดี¹, โสภา อำนวยรัตน์²
Pannisa Thongdee¹, Sopha Umnuyrat²

Receive: 29 กุมภาพันธ์ 2567 Revised: 10 เมษายน 2567 Accepted: 17 เมษายน 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 2) ศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 4) ศึกษาสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 205 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางสำเร็จรูปของเครซี่และมอร์แกน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น กำหนดสัดส่วนตามขนาดของกลุ่มประชากรในแต่ละสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กกับประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กับประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก มี 4 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านการจูงใจ, ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ, ปัจจัยด้านบรรยากาศองค์การ และปัจจัยด้านการพัฒนาบุคลากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถพยากรณ์ความสำเร็จ ได้ร้อยละ 74.5 ดังสมการพยากรณ์ต่อไปนี้ สมการรูปคะแนนดิบ คือ $\hat{Y} =$

¹ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ; Master Student of Education, Faculty of Educational Administration, Phayao University, Thailand; e-mail: A.0869164409@gmail.com

² รองศาสตราจารย์ ดร., มหาวิทยาลัยพะเยา ; Associate Professor Dr., Faculty of Educational Administration, Phayao University, Thailand.

$1.144 + .230X_5 + .151X_2 + .222X_4 + .154X_1$ และสมการรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $\hat{Z} = .312(Z_5) + .204(Z_2) + .280(Z_4) + .194(Z_1)$

คำสำคัญ : ปัจจัยการบริหาร, ประสิทธิภาพ, โรงเรียนขนาดเล็ก

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to study the factors of school management affecting the performance of small-sized schools, 2) to study the level of the effectiveness of small-sized schools, 3) to study the relationship between administrative factors affecting the effectiveness of small-sized schools, and 4) to create an equation to predict the effectiveness of small-sized schools. The sample population consisted school administrators, teachers and Educational Personnel of small-sized schools under the Phrae Primary Educational Service Area Office 1 of 205 people determined the sample size with Krejci and Morgan's table. Stratified sampling method was used, determine the proportion according to the size of the population group in each school. The instrument used was a 5-level estimation scale questionnaire. Pearson correlation coefficient analysis and stepwise multiple regression analysis were also employed.

The results showed that (1) the level of the factors of school management affecting the performance overall was the highest level, (2) the level of effectiveness overall was the highest, (3) the administrative factors affecting the effectiveness of small schools and the effectiveness of small schools in all aspects were positively correlated with the effectiveness statistically significant at the level of .01, (4) Factors that can predict the level of effectiveness of small schools are 4 factors as motivation factors, information technology factors, organizational climate factors, and personnel development factor, with statistically significant at the level of .01. Success can be predicted by 74.5% as shown in the following prediction equation. The raw score equation is $\hat{Y} = 1.144 + .230X_5 + .151X_2 + .222X_4 + .154X_1$ and the standard score equation is $\hat{Z} = .312(Z_5) + .204(Z_2) + .280(Z_4) + .194(Z_1)$.

KEYWORDS: Factors, Effectiveness, Small sized schools

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 20 พ.ศ. 2545) ให้มีการจัดการศึกษาที่เน้นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความรู้ความเข้าใจของบุคคลและสังคมการสร้างสรรค์

ความรู้ อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคมแห่งการเรียนรู้และปัจจัยที่เกี่ยวข้องให้บุคคลมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 1, 2564: 5)

การบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับแนวการปฏิรูปการศึกษานั้นจึงได้มีพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 35 ซึ่งกำหนดให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมาตรา 34 (2) มีฐานะเป็นนิติบุคคล การกำหนดให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคลมีจุดมุ่งหมายสำคัญที่จะทำให้สถานศึกษามีอิสระมีความเข้มแข็งในการบริหาร เพื่อให้งานด้านบริหารโรงเรียนประสบผลสำเร็จ บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการบริหารโรงเรียนตามมาตรฐานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ 3) ด้านบริหารงานบุคคล และ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550: 28 - 121)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีโรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียนต่ำกว่า 120 คน ปัญหาที่ทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประสบเกี่ยวกับสถานศึกษาขนาดเล็กประสบปัญหาที่สำคัญอย่างน้อย 3 ประการ ได้แก่ 1) โรงเรียนขนาดเล็กมีต้นทุนจัดการเรียนการสอนต่อหัวที่สูงกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ 2) เนื่องจากโรงเรียนแต่ละแห่งได้รับการจัดสรรงบประมาณใช้จ่ายในการจัดการศึกษาจากรัฐบาล โดยคิดเป็นรายหัวของนักเรียน ในการจัดสรรงบประมาณลักษณะดังกล่าวนี้ จะส่งผลให้โรงเรียนขนาดเล็กอยู่ในสถานะที่เสียเปรียบเพราะมีจำนวนนักเรียนน้อย และ 3) ปัญหาการขาดแคลนครูที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง และจำนวนครูไม่ครบชั้นเรียน (นริศรัตน์ ผินเขียว, 2562)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 มีการขับเคลื่อนให้เกิดการดำเนินการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กให้มีประสิทธิภาพ ผลสำเร็จของการบริหารโรงเรียนที่เกิดจากความสามารถของผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้งานด้านบริหารโรงเรียนประสบผลสำเร็จ บรรลุเป้าหมาย และบรรลุวัตถุประสงค์ในการบริหารโรงเรียน ตามมาตรฐานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารวิชาการ 2) ด้านการบริหารงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล และ 4) ด้านการบริหารทั่วไป และจากปัจจัยการบริหารได้ปัจจัย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ปัจจัยด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร 2) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ 3) ปัจจัยด้านการพัฒนาบุคลากร 4) ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 5) ปัจจัยด้านการจูงใจ

ด้วยความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนขนาดเล็ก และเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาปัจจัยการบริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพต่อไป และสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับกำหนดเป็นแนวทางหรือนโยบายการพัฒนาปัจจัยการบริหารในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1
2. ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 สามารถทำนายประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กได้

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 จำนวน 437 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

2.1 ตัวแปรพยากรณ์ คือ ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก ประกอบด้วย 5 ปัจจัย ดังนี้

- 2.1.1 ปัจจัยด้านการพัฒนาบุคลากร
- 2.1.2 ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 2.1.3 ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ
- 2.1.4 ปัจจัยด้านบรรยากาศองค์การ
- 2.1.5 ปัจจัยด้านการจูงใจ

2.2 ตัวแปรตาม คือ ประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

- 2.2.1 การบริหารงานวิชาการ
- 2.2.2 บริหารงานงบประมาณ
- 2.2.3 บริหารงานบุคคล
- 2.2.4 บริหารงานทั่วไป

ขอบเขตด้านพื้นที่

โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 จำนวน 4 อำเภอ รวมทั้งสิ้น จำนวน 96 แห่ง

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 จำนวน 4 อำเภอ 96 แห่ง รวมทั้งสิ้น 437 คน (สารสนเทศทางการศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1, 2565: 47)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 608–609) เทียบขนาดของประชากรที่ 440 คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 205 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) แล้วนำมากำหนดสัดส่วนตามขนาดของกลุ่มประชากรของอำเภอในแต่ละสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งในการปฏิบัติงานหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงาน ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) ประกอบด้วย 5 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านการพัฒนาบุคลากร ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ปัจจัยด้านบรรยากาศองค์การ และปัจจัยด้านแรงจูงใจ

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือจากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 205 ชุด
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยกระทำโดยแจกแบบสอบถามแบบออนไลน์ (Google Form) ผ่านช่องทางระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของแต่ละสถานศึกษา เพื่อให้ธุรการวิทยาลัยฯ กระจายข่าวในการทำการตอบแบบสอบถาม โดยกำหนดการเก็บรวบรวมข้อมูลภายในระยะเวลา 30 วัน

3. ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามจำนวน 205 ชุด ได้รับกลับคืนมา 205 ชุด คิดเป็น ร้อยละ 100 และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามดำเนินการ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ได้กำหนดขอบเขตของค่าเฉลี่ย (เทียมนจันทร์พานิชย์ผินไชย, 2559: 183) ช่วงค่าเฉลี่ยและการแปลความหมาย ดังนี้

4.50-5.00 หมายถึง ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กอยู่ในระดับมากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กอยู่ในระดับมาก

2.50-3.49 หมายถึง ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กอยู่ในระดับปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง ระดับปัจจัยที่การบริหารส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.49 หมายถึง ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ระดับประสิทธิผลของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์

1. นำข้อมูลจากแบบสอบถามระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก และแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R_{xy}) ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Coefficient)

2. วิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง ร้อยละ 66.30 ส่วนมากมีอายุ 31–40 ปี ร้อยละ 40.50 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 68.30 ตำแหน่งในการปฏิบัติหน้าที่เป็นครูผู้สอน ร้อยละ 73.60 และส่วนมากมีประสบการณ์การทำงาน น้อยกว่า 10 ปี ร้อยละ 49.75

2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 จำนวน 5 ปัจจัย พบว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 โดยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัจจัยด้านการพัฒนาบุคลากร ($\bar{X} = 4.65$) รองลงมา คือ ปัจจัยด้านบรรยากาศองค์กรและปัจจัยด้านการจูงใจ ($\bar{X} = 4.64$ เท่ากัน) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.62$) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและแปลผลปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1

ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก	ระดับปัจจัยการบริหาร (n = 205)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D	
ปัจจัยด้านการพัฒนาบุคลากร	4.65	0.29	มากที่สุด
ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.62	0.31	มากที่สุด
ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ	4.63	0.30	มากที่สุด
ปัจจัยด้านบรรยากาศองค์กร	4.64	0.29	มากที่สุด
ปัจจัยด้านการจูงใจ	4.64	0.31	มากที่สุด
โดยรวม	4.63	0.26	มากที่สุด

3. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านโดย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ($\bar{X} = 4.67$) รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ($\bar{X} = 4.65$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 4.63$) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและแปลผลระดับประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1

ประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก	ระดับประสิทธิผล (n = 205)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D	
ด้านการบริหารงานวิชาการ	4.63	0.26	มากที่สุด
ด้านการบริหารงานงบประมาณ	4.67	0.25	มากที่สุด
ด้านการบริหารงานบุคคล	4.63	0.27	มากที่สุด
ด้านการบริหารงานทั่วไป	4.65	0.27	มากที่สุด
รวม	4.65	0.23	มากที่สุด

4. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 พบว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กกับประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ทุกด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาบุคลากร(X_1) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_2) ด้านภาวะผู้นำ(X_3) ด้านบรรยากาศองค์การ (X_4) ด้านการจูงใจ (X_5) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก กับประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1

ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 (X)	ประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 (Y)
1. ปัจจัยด้านการพัฒนาบุคลากร (X_1)	.714**
2. ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_2)	.738**
3. ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ (X_3)	.749**
4. ปัจจัยด้านบรรยากาศองค์การ (X_4)	.754**
5. ปัจจัยด้านการจูงใจ (X_5)	.783**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ผลการวิเคราะห์หัตถถอยพหุคูณปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 พบว่า

5.1 ผลการวิเคราะห์หัตถถอยพหุคูณปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 โดยใช้การวิเคราะห์การถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) พบว่า ตัวแปรพยากรณ์มีความสัมพันธ์กันน้อยเนื่องจากค่า Tolerance มีค่าไม่ต่ำกว่า .3 และค่า VIF น้อยกว่า 10 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรพยากรณ์ ไม่

มีลักษณะเป็นภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) ซึ่งมีผลทำให้การพยากรณ์ที่สร้างขึ้นมามีความคลาดเคลื่อนสูง ดังนั้น จึงเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยคือ ปัจจัยด้านการจูงใจ (X5), ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X2), ปัจจัยด้านบรรยากาศองค์การ (X4) และปัจจัยด้านการพัฒนาบุคลากร (X1) ผลการวิเคราะห์แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรไม่มีปัญหาเรื่องภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) และทำการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณต่อไปได้ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ที่แยกเป็นรายด้านเพื่อตรวจสอบภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity)

ตัวแปรพยากรณ์	Tolerance	VIF
ปัจจัยด้านการจูงใจ (X5)	.357	2.804
ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X2)	.398	2.515
ปัจจัยด้านบรรยากาศองค์การ (X4)	.408	2.453
ปัจจัยด้านการพัฒนาบุคลากร (X1)	.424	2.360

5.2 ปัจจัยที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 เรียงลำดับตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ปัจจัยด้านการจูงใจ (X5), ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X2), ปัจจัยด้านบรรยากาศองค์การ (X4) และปัจจัยด้านการพัฒนาบุคลากร (X1) โดยตัวแปรทั้ง 4 ตัวแปรรวมกัน สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ได้ร้อยละ 74.5 ดังตาราง 5

ตารางที่ 5 อำนาจพยากรณ์ของตัวแปรพยากรณ์ และคัดเลือกตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดจากปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	ร้อยละพยากรณ์
X ₅	.783**	.613	61.1
X ₅ , X ₂	.835**	.698	69.5
X ₅ , X ₂ , X ₄	.854**	.729	72.5
X ₅ , X ₂ , X ₄ , X ₁	.863**	.745	74.5

** P < .01

5.3 การสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิผลของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 จากตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุด จึงได้นำเสนอค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์ (B, β) ดังตาราง 6

ตารางที่ 6 แสดงค่าสถิติของตัวพยากรณ์ที่ใช้พยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1

ตัวแปรพยากรณ์	B	β	SE.B	t	P
ปัจจัยด้านการจูงใจ (X ₅)	.230	.312	.044	5.215	.000
ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X ₂)	.151	.204	.042	3.603	.000
ปัจจัยด้านบรรยากาศองค์การ (X ₄)	.222	.280	.044	5.012	.000
ปัจจัยด้านการพัฒนาบุคลากร (X ₁)	.154	.194	.043	3.545	.000
ค่าคงที่	1.144		1.49	7.698	.00
R = .863	R ² = .745	R ² _{adj} = .740	S.E.est = .11735		

**P < .01

ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ระดับประสิทธิผลของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ประกอบด้วย 4 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านการจูงใจ (X₅), ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X₂), ปัจจัยด้านบรรยากาศองค์การ (X₄) และปัจจัยด้านการพัฒนาบุคลากร (X₁) โดยร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 74.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสามารถเขียนในรูปแบบของสมการพยากรณ์ในสมการรูปคะแนนดิบ และสมการรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

สมการรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.144 + .230X_5 + .151X_2 + .222X_4 + .154X_1$$

สมการรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .312(Z_5) + .204(Z_2) + .280(Z_4) + .194(Z_1)$$

การอภิปรายผล

1. ผลการศึกษาระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1

1.1 ผลการศึกษา ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยปัจจัยด้านการพัฒนาบุคลากรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าเป็นกระบวนการพัฒนาเพิ่มเติมความรู้ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์และการปรับเปลี่ยนทัศนคติของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น เพื่อให้บุคลากรที่ได้รับการพัฒนาแล้วสามารถนำความรู้ความสามารถมาปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานที่กำหนดไว้ และปฏิบัติงานได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับงานวิจัยของนราตล ยตะโคตร (2565) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ผลการศึกษา ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ปัจจัยด้านบรรยากาศองค์การ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละสถานศึกษาจำเป็นต้องสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในที่ดีจะส่งผลให้ผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษาเกิดความรัก ความผูกพัน ให้การช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน ร่วมมือร่วมใจกันทำงาน มีความสามัคคี ยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะส่งผลให้งานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของวิทยา สอนกุลหลาบ (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 พบว่า ระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านบรรยากาศและสภาพแวดล้อมขององค์การ

1.3 ผลการศึกษา ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ปัจจัยด้านการจูงใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละสถานศึกษาที่มีความจำเป็นที่จะต้องสร้างแรงจูงใจและกระตุ้นบุคลากรในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์จากผู้บริหารโดยการสร้างขวัญกำลังใจและมีระบบสวัสดิการให้กับบุคลากรอย่างเหมาะสม ให้ความสนใจต่อบุคลากรเป็นรายบุคคล มีการมอบหมายงานตามความรู้ความสามารถ ให้เกียรติ กล่าวยกย่อง ชมเชย เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในความสำเร็จของผลงาน และส่งเสริมการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยการจัดเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยรัชดาพร ชื่นนกขุม (2557: 87-88) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของของการบริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30 ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ด้านการสร้างจูงใจอยู่ในระดับดีมาก

1.4 ผลการศึกษา ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละสถานศึกษาต้องมีคุณลักษณะที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ต้องมีความรู้ ความสามารถ ความคิดริเริ่มในการบริหารจัดการสถานศึกษา มีวิสัยทัศน์กว้างไกลและมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการทำงาน ใช้หลักเหตุและผลในการบริหาร มีความยุติธรรม ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา สามารถควบคุมอารมณ์และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เปิดรับความคิดเห็นใหม่ๆ กล้าตัดสินใจและพร้อมหาแนวทางแก้ไข มีการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อพัฒนาศักยภาพการทำงาน สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรุณา ภูมะณี (2556) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุดได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ อยู่ในระดับมาก

1.5 ผลการศึกษา ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าสถานศึกษาในแต่ละสถานศึกษานำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยมีไว้จัดเก็บข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาไว้เป็นหมวดหมู่ในฐานข้อมูลให้เป็นระบบ และประมวลผลฐานข้อมูล การพัฒนาระบบสารสนเทศช่วยการเรียนการสอน การวางแผนการจัดทำหลักสูตร ทั้งยังนำมาช่วยในการค้นหาข้อมูลข่าวสารเพื่อการเรียนรู้ และการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณา ไมยวงศ์ (2564: 33) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย อภิปรายเป็นรายด้าน ดังนี้

2.1 ผลการศึกษา ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านการบริหารงานงบประมาณมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าสถานศึกษาได้มีการวางแผนการใช้งบประมาณและการบริหารการเงินและพัสดุ การควบคุมการใช้งบประมาณ สรุปรายงานผล และมีการตรวจสอบภายในอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับแนวคิดของซูบรี ม่วงกุง (2558: 16) โดยกล่าวไว้ว่า การบริหารงบประมาณเป็นเครื่องมือในการบริหารโรงเรียน ครอบคลุมกลุ่มงานทั้งหมด ทั้งงานวิชาการ กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มบริหารงบประมาณ และกลุ่มบริหารงานทั่วไป ผู้บริหารต้องบริหารองค์กรให้มีประสิทธิภาพภายใต้ความโปร่งใส จัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพสูงสุด โดยมีการวางแผนในการใช้และจัดสรรเงินงบประมาณไปในแต่ละด้าน เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในเวลาที่เร็วที่สุด ใช้ทรัพยากรน้อยที่สุดและมีประสิทธิภาพมากที่สุด

2.2 ผลการศึกษา ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าสถานศึกษาในแต่ละสถานศึกษามีการดำเนินงานพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานงานพัฒนาเครือข่ายการศึกษาของหลายฝ่ายรวมถึงชุมชนด้วย และดูแลในเรื่องของอาคารสถานที่/สภาพแวดล้อม การจัดสำมะโนผู้เรียน การรับนักเรียน มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา และทัศนศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยัญญาลักษณ์ ฉิมเพชร (2564) โดยกล่าวไว้ว่า การบริหารงานงานบริหารทั่วไปของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2.3 ผลการศึกษา ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าสถานศึกษาในแต่ละสถานศึกษามีการดำเนินงานที่สำคัญในเรื่องของการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น การวางแผนจัดการเรียนการสอน มีการวัดผลประเมินผล และการจัดทำระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของสอนนารินทร์

ปัจจุ (2559: 24) โดยกล่าวไว้ว่า การบริหารวิชาการถือเป็นการกิจหลักของสถานศึกษาที่บ่งบอกถึงมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเป็นเครื่องบ่งชี้ความสำเร็จของสถานศึกษาซึ่งบ่งบอกถึงประสิทธิภาพการจัดการศึกษาแก่ผู้เรียนทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณทั้งเป็นงานที่เกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษาจะต้องมีการวางแผนงานด้านวิชาการการจัดและดำเนินการและส่งเสริมและติดตามผลด้านวิชาการโดยอาศัยหลักการบริหารงานด้านวิชาการ คือ หลักแห่งประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.4 ผลการศึกษา ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าสถานศึกษาในแต่ละสถานศึกษาการดำเนินงานเพื่อให้ได้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับความต้องการของสถานศึกษา มีการวางแผนอัตรากำลัง การประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและการเลื่อนขั้นเงินเดือนเพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติและส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ รวมถึงการลงโทษทางวินัย สอดคล้องกับงานวิจัยของนพวัฏญ์ ฉิดจันทร์ (2564) โดยกล่าวไว้ว่า การบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน 2) ด้านการพัฒนา 3) ด้านการคัดเลือก 4) ด้านการนำเข้าสู่นวชน 5) ด้านความมั่นคงในการปฏิบัติงาน 6) ด้านความต่อเนื่อง 7) ด้านข้อมูลสารสนเทศ 8) ด้านการวางแผนกำลังคน 9) ด้านการเจรจาต่อรอง 10) ด้านการสรรหา และ 11) ด้านสิ่งตอบแทน

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีปัจจัยในการบริหารโรงเรียนที่ดีและได้เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม จึงทำให้เกิดประสิทธิผลที่ดีต่อโรงเรียนเป็นอย่างมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของยุทธนา วาโยหะ (2561: 76) ได้ทำการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 พบว่า ปัจจัยการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 สามารถพยากรณ์ได้ 4 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านการจูงใจ ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ปัจจัยด้านบรรยากาศองค์การ และปัจจัยด้านการพัฒนาบุคลากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีปัจจัยการบริหารโรงเรียนที่ดีโดยเฉพาะการจูงใจที่สามารถทำให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ทำหน้าที่ของตัวเองและเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม จึงทำให้เกิดประสิทธิผลที่ดีในการดำเนินงานตามฝ่ายงานของโรงเรียนเป็นอย่างมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวิมาลย์ ลิทอง (2563: 169) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสกลนคร พบว่า ปัจจัยการบริหาร จำนวน 5 ปัจจัย ที่

สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียนได้ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ปัจจัยที่ 6 โครงสร้างองค์การ (X6) ปัจจัยที่ 4 การพัฒนาบุคลากร (X4) ปัจจัยที่ 2 บรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การ (X2) ปัจจัยที่ 3 การบริหารจัดการ (X3) และปัจจัยที่ 8 งบประมาณ (X8) ร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 74.50

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่าด้านการพัฒนาบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้พัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาวิทยฐานะให้สูงขึ้น

1.2 จากผลการวิจัยพบว่าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาตนเองให้มีความรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารสถานศึกษา มีการจัดเก็บข้อมูลที่ทันสมัย ง่ายต่อการค้นหา และส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้นำเทคโนโลยีมาช่วยในการจัดการเรียนการสอนเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.3 จากผลการวิจัยพบว่าด้านภาวะผู้นำ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสรับฟังความคิดเห็นจากครูและบุคลากร พัฒนาความสามารถด้านการคิด มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความยุติธรรม มีความสามารถในการกล้าตัดสินใจ ไม่หวั่นไหวต่อสิ่งรอบข้าง สามารถสร้างขวัญและกำลังใจที่ดีในการทำงานโดยเน้นการทำงานอย่างมีส่วนร่วม และสามารถปรับตัวได้ตามสถานการณ์อย่างเหมาะสม

1.4 จากผลการวิจัยพบว่าด้านบรรยากาศองค์กร ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างบรรยากาศที่ดีในองค์กร โดยการสร้างความรัก ความสามัคคี ความผูกพัน การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้ทุกคนในองค์กรเกิดความร่วมมือร่วมใจกันทำงานให้ออกมาดีที่สุด

1.5 จากผลการวิจัยพบว่าด้านการจูงใจ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างแรงกระตุ้นทางบวกให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทำงานออกมาได้เป็นอย่างดี โดยการสร้างขวัญกำลังใจ กล้าวยกย่องชมเชย และให้ความสนใจต่อหน้าที่ที่มอบหมายให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อความสำเร็จของงาน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก
- 2.2 ควรศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก
- 2.3 ควรศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานบริหารบุคคลของโรงเรียนขนาดเล็ก
- 2.4 ควรศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานบริหารทั่วไปของโรงเรียนขนาดเล็ก

เอกสารอ้างอิง

- กรรมา ภู่มะลิ. (2556). *ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา]. ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThaiLis).
- ซูบรี ม่วงกุ่ม. (2558). *การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี* [วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทที่ไม่มีการตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

- เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย. (2559). การศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตระดับปริญญาตรี ในโครงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาครูในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูงชายแดนไทย-เมียนมา ด้านจังหวัดตาก. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 19(4), 123 – 132.
- ธัญญลักษณ์ ฉิมเพชร. (2564, 27 มีนาคม). การบริหารงานงานบริหารทั่วไปของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 [เอกสารนำเสนอ]. การประชุมระดับชาติ วิทยาลัยราชสีมา, นครราชสีมา, ประเทศไทย.
- นราดล ยตะโคตร. (2565). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร]. ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ (Thesis Database) SNRU – มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นวพัชญ์ ฉิดจันทร์. (2565). การบริหารงานบุคคลกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. *วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร*, 5(1), 133-146.
- นรรัตน์ ผืนเขียว. (2562). โรงเรียนขนาดเล็ก ภาระหรือโอกาส และรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก. <https://www.truelookpanya.com/education/content/73708/-teaarttea-teaart-teamet>.
- ยุทนา วาโยหะ. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 [วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทที่ไม่มีการตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- รัชดาพร ชื่นนุกข์. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม]. ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThaiLis).
- วิมาลย์ ลีทอง. (2563). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสกลนคร [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร]. ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThaiLis).
- วิทยา สอนกุลหลาบ. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร]. ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThaiLis).
- สอนนารินทร์ ปัทม. (2559). ปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร]. ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ (Thesis Database) SNRU – มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1. (2566). *สารสนเทศทางการศึกษา*. <http://www.phrae1.go.th/main>.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1. (2564). พระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการ
จัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎหมายกระทรวง
กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจบริหารและจัดการศึกษา พ.ศ. 2550.
- อรอุมา ไมยวงศ์. (2564). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยราช
ภัฏสกลนคร]. ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThaiLis).
- Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). Determining Sample Size for Research Activities.
Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607 – 610.